

รายงานการรับคณะผู้บริหารระดับสูง มหาวิทยาลัยมหิดล
ศึกษาดูงาน ณ โครงการพัฒนาโดยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
และโครงการร้อยใจรักษ์ อ.แม่สาย จ.เชียงใหม่
ระหว่างวันที่ 17 – 20 กรกฎาคม 2562

1. ข้อมูลคณะ

ที่มาและความสำคัญ	สืบเนื่องจากการประชุมร่วมกันของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ และสถาบันสุขภาพอาเซียน มหาวิทยาลัยมหิดล เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2562 เพื่อแสวงหาแนวทางในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy Philosophy) เพื่อผลักดันและขับเคลื่อนงานเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals) ให้ประสบความสำเร็จ และเพื่อเผยแพร่หลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย ม.ร.ว.ดิศนัดดา ดิศกุล ประธานกรรมการ มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ จึงเชิญผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัยมหิดลมาศึกษาดูงานที่โครงการพัฒนาโดยตุงฯ ระหว่างวันที่ 18 – 20 กรกฎาคม 2562 เพื่อให้เห็นการทำงานที่มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ ได้น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้จนเห็นผลเป็นรูปธรรม วัดผลได้ และเป็นต้นแบบในด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน
วัตถุประสงค์	1. ศึกษาดูงานในพื้นที่จริงของโครงการพัฒนาโดยตุงฯ และโครงการร้อยใจรักษ์ 2. สร้างความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานพัฒนาของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ
ระดับ	ระดับความสำคัญ 5 คะแนน ผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัยมหิดล วัตถุประสงค์และเนื้อหา 4 คะแนน เป็นพันธมิตรที่จะทำงานร่วมกันในอนาคต คะแนนรวม 9 คะแนน
องค์ประกอบ	หัวหน้าคณะ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นายแพทย์ ภูติท เตชาดิวัฒน์ ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาสุขภาพอาเซียน และผู้บริหารของมหาวิทยาลัย รวมทั้งหมด 7 ท่าน
เจ้าหน้าที่รับคณะ	เจ้าหน้าที่รับคณะ ได้แก่ ผู้พิจารณาการรวมคณะ ม.ร.ว.ดิศนัดดา ดิศกุล วิทยากรบรรยายหลัก น.ส.วิสิษฐ์ รัชตะนาวิ เจ้าหน้าที่ประสานงานของมูลนิธิฯ น.ส.พรพิมล ใหม่น้อย เจ้าหน้าที่สนับสนุนรับคณะ น.ส.ณัฏฐารัต ชันติสิทธิ์ / น.ส.วราภรณ์ ธนะสุริยะเกียรติ

	/ น.ส.อรุณี คงสันทัด
สนับสนุนงบฯ	มหาวิทยาลัยที่มีชีวิต สนับสนุนค่าใช้จ่ายการศึกษาดูงาน ด้วยรหัสงาน 916 200 511

2. กำหนดการคณะ

วันที่/เวลา	กำหนดการ
วันพุธที่ 17 กรกฎาคม 2562	
14.35 น.	เดินทางถึงโครงการพัฒนาดอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เข้าที่พัก ณ ดอยตุงลอดจ์
19.00 น.	รับประทานอาหารค่ำ ณ บ้านอาคาร 1
21.00 น.	พักผ่อนตามอัธยาศัย
วันพฤหัสบดีที่ 18 กรกฎาคม 2562	
6.30 - 7.30 น.	รับประทานอาหารเช้า ณ บ้านอาคาร 1
7.30 - 8.30 น.	เดินทางจากโครงการพัฒนาดอยตุงฯ ไปยังอุทยานศิลปวัฒนธรรมแม่ฟ้าหลวง อ.เมือง จ.เชียงราย
8.30 - 11.30 น.	ร่วมกิจกรรมเพื่อถวายพระราชกุศลเนื่องในโอกาสวันคล้ายวันสวรรคตสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ประจำปี 2562 - พิธีบำเพ็ญกุศลน้อมเกล้าฯน้อมกระหม่อมถวายสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ณ ศาลาหน้าลานโคลเวอร์ อุทยานศิลปวัฒนธรรมแม่ฟ้าหลวง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย - พิธีถวายช่อดอกแม่ฟ้าหลวง ข้าราชการและประชาชนจังหวัดเชียงรายจัดชบวนช่อดอกถวายสักการะพระรูปหล่อสัมฤทธิ์ของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ณ อุทยานศิลปวัฒนธรรมแม่ฟ้าหลวง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
11.30 - 12.30 น.	รับประทานอาหารกลางวัน ณ ศาลาแก้ว อุทยานศิลปวัฒนธรรมแม่ฟ้าหลวง
12.30 - 13.45 น.	เดินทางกลับโครงการพัฒนาดอยตุงฯ - อาจารย์ประภาพรณ จูเจริญ เดินทางกลับสายการบินแอร์เอเชีย เที่ยวบินที่ FD3208 (16.40 น. – 17.50 น.)
13.45 - 14.40 น.	เข้าที่พักและพักผ่อนตามอัธยาศัย

วันที่/เวลา	กำหนดการ
14.40 - 15.30 น.	ศึกษาดูงานศูนย์ข้อมูลโครงการพัฒนาโดยตุงฯ การพัฒนาที่มีประสิทธิภาพต้องเริ่มจาก “ข้อมูลจริง” และ “วัดผลได้” ณ ห้องประชุมวีไอพี อาคารอเนกประสงค์
15.30 - 15.50 น.	เดินทางไปยังฐานทหารดอยช้างมูบ ต.โป่งงาม อ.แม่สาย จ.เชียงราย
15.50 - 17.00 น.	ดูสภาพพื้นที่ป่าดอยตุง และชายแดนไทย-พม่า บริเวณดอยช้างมูบซึ่งในอดีตเคยเป็นพื้นที่ปลูกฝิ่น และพูดคุยกับกลุ่มผู้อาวุโส เกี่ยวกับเรื่องราวในอดีตของดอยตุง
17.00 - 18.00 น.	เยี่ยมชมหอแห่งแรงบันดาลใจ
18.00 - 18.30 น.	พักผ่อนตามอัธยาศัย
18.30 - 20.00 น.	ร่วมพูดคุยและรับประทานอาหารเย็น ครั้วตำหนัก
20.00 น.	พักผ่อน
วันศุกร์ที่ 19 กรกฎาคม 2562	
7.30 - 8.45 น.	รับประทานอาหารเช้า ณ บ้านอาคาร 1
8.45 - 8.50 น.	เดินทางไปยังโรงเรียนบ้านขาแข้งพัฒนา
8.50 - 9.45 น.	ร่วมพูดคุยกับผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านขาแข้งพัฒนา และเยี่ยมชมการเรียนการสอนแบบมอนเตสซอรี (Montessori)
9.45 - 10.00 น.	เดินทางไปยังบริษัทนุติ จำกัด ไซตังานที่ 1
10.00 - 10.45 น.	ศึกษาดูงานแปลงปลูกป่าเศรษฐกิจ แมคคาเดเมีย การแปรรูปเพิ่มมูลค่า และแปลงปลูกกาแฟอาราบิก้าดอยตุง
10.45 - 11.00 น.	เดินทางไปยังศูนย์ผลิตและจำหน่ายงานมือ
11.00 - 12.00 น.	ศึกษาดูงานศูนย์ผลิตและจำหน่ายงานมือ • โรงงานทอผ้า เย็บผ้า • โรงงานกระดาษสา
12.00 - 12.15 น.	ออกเดินทางไปยังร้านก๋วยเตี๋ยวครัวยายบุญ ต.ป่าซาง อ.แม่จัน
12.15 - 13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน ณ ร้านก๋วยเตี๋ยวครัวยายบุญ
13.00 - 13.10 น.	เดินทางไปยังศูนย์ผลิตและจำหน่ายงานมือ

วันที่/เวลา	กำหนดการ
13.10 - 14.00 น.	ศึกษาดูงานศูนย์ผลิตและจำหน่ายงานมือ (ต่อ) • โรงงานควักกาแฟ • โรงงานเซรามิก
14.00 - 14.05 น.	เดินทางไปยังสำนักงานสิ่งแวดล้อม ศูนย์ผลิตและจำหน่ายงานมือ
14.05 - 15.00 น.	ศึกษาดูงานด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมของโครงการพัฒนาโดยตุงฯ สำนักงานสิ่งแวดล้อม ศูนย์ผลิตและจำหน่ายงานมือ • เยี่ยมชมระบบการจัดการน้ำเสีย • บรรยายสรุปเกี่ยวกับนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ • เยี่ยมชมการจัดการขยะ
15.00 - 15.15 น.	เดินทางไปยังหอแห่งแรงบันดาลใจ
15.15 - 15.30 น.	พักรับประทานอาหารว่าง ณ ร้านคาเฟ่โดยตุง
15.30 - 17.00 น.	ร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยนกับกลุ่มผู้นำชุมชน และกลุ่มคนรุ่นใหม่ในพื้นที่โครงการพัฒนาโดยตุงฯ ณ ห้องประชุมชั้น 2 หอแห่งแรงบันดาลใจ
17.00 - 18.15 น.	ฟังบรรยายสรุปเกี่ยวกับสถานการณ์ยาเสพติด ณ ห้องประชุมวอร์รูม (war room) อาคารอเนกประสงค์
18.15 - 20.00 น.	รับประทานอาหารเย็น ณ ครีวดำหนัก
20.00 น.	เข้าที่พักและพักผ่อน
วันเสาร์ที่ 20 กรกฎาคม 2562	
7.30 - 8.30 น.	รับประทานอาหารเช้า ณ บ้านอาคาร 1
8.30 - 8.45 น.	เดินทางไปยังหน่วยเฉพาะกิจตำรวจตระเวนชายแดนโดยตุง (ฉก.ตชด.โดยตุง)
8.45 - 9.00 น.	ร่วมพบปะเจ้าหน้าที่ส่วนราชการและเจ้าหน้าที่โครงการพัฒนาโดยตุงฯ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในโครงการอาสาทำดี รุ่นที่ 3 ณ หน่วยเฉพาะกิจตำรวจตระเวนชายแดนโดยตุง (ฉก.ตชด.โดยตุง)
9.00 - 9.45 น.	ออกเดินทางไปยังโครงการร้อยใจรักษ์ ต.ท่าตอน อ.แม่เมาะ จ.เชียงใหม่
9.45 - 11.15 น.	ชมวิถีทัศน์และฟังบรรยายสรุปเกี่ยวกับโครงการร้อยใจรักษ์ โดยนายณรงค์ อภิชัย ประธานสายปฏิบัติการพัฒนา ณ ศาลาทองดิง

วันที่/เวลา	กำหนดการ
11.15 - 12.15 น.	เยี่ยมชมแปลงทดลองพื้นที่ 75 ไร่ โครงการร้อยใจรักษ์
12.15 - 13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน ณ โรงอาหาร โครงการร้อยใจรักษ์
13.00 - 14.30 น.	ร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับกลุ่มอาสาทำดีและผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ณ ศาลาตอติ่ง
14.30 - 15.45 น.	คณะ 3 ท่าน ออกเดินทางไปยังสนามบินแม่ฟ้าหลวง อ.เมือง จ.เชียงราย (รถตำรวจ สภ.แม่สายอำนวยความสะดวกนำคณะ)
14.30 - 16.45 น.	เดินทางกลับโครงการพัฒนาตอติ่งฯ
16.45 - 18.00 น.	พักผ่อนตามอัธยาศัย
18.00 - 20.00 น.	รับประทานอาหารค่ำ ณ ครีวตำหนัก
วันอาทิตย์ที่ 21 กรกฎาคม 2562	
6.30 - 7.30 น.	รับประทานอาหารเช้า ณ บ้านอาคาร 1
7.30 - 8.30 น.	คณะ 3 ท่าน ออกเดินทางไปยังสนามบินแม่ฟ้าหลวง อ.เมือง จ.เชียงราย
8.30 น.	เดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ

3. รายชื่อคณะจำนวน 7 ท่าน

ที่	รายชื่อ	ตำแหน่ง
1	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นายแพทย์ ภูติหิ เตชาดิวัฒน์	ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาสุขภาพอาเซียน
2	อาจารย์ ดร.ประภาพรร จูเจริญ	อาจารย์ประจำงานวิทยาการเสพติด สถาบันพัฒนาสุขภาพอาเซียน
3	ดร.วไลกัญญา พลาศรี	ที่ปรึกษาสถาบันพัฒนาสุขภาพอาเซียน
4	Professor Bruce A. Wilcox	ที่ปรึกษาสถาบันพัฒนาสุขภาพอาเซียน
5	Dr. Bernadette Ramirez	Scientist, Unit on Vectors, Environment and Society, WHOTDR
6	นางอริศรา ตั้งจิตสรณ	เจ้าหน้าที่บริหารงานของกลุ่มภารกิจสุขภาพโลกมหิดล
7	คุณธนัญพร พรหมจันทร์	ผู้ช่วยวิจัยกลุ่มภารกิจสุขภาพโลกมหิดล

4. สรุปเนื้อหาการเรียนรู้ของคณะ

วันที่ 18 กรกฎาคม 2562

ช่วงเช้า

ผู้บริหารมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ และเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมกิจกรรมถวายพระราชกุศล
ณ อุทยานศิลปะวัฒนธรรมแม่ฟ้าหลวง

ช่วงบ่าย

ฟังบรรยายสรุปศูนย์ข้อมูล โดยนางสาววิสิษฐอร รัชตะนาวิณ ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาและเผยแพร่องค์ความรู้ และนาย
รัฐกร สวัสดิ์แดง เจ้าหน้าที่ฝ่ายพัฒนาสังคม

นายบุญชอบ สุทธมนัสวงษ์ ที่ปรึกษาสถาบันปิดทองหลังฯ อธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับรูปแบบการทำงาน of โครงการพัฒนาด้วยฯ ว่าในช่วงแรกมีการคัดเลือกเยาวชนและคนในพื้นที่ที่สามารถสื่อสารภาษาไทยได้ มาเป็นอาสาพัฒนา (อสพ.) ซึ่ง อสพ. เหล่านี้เป็นตัวช่วยให้ชาวบ้านเข้าใจโครงการพัฒนาด้วยฯ และขับเคลื่อนการทำงานได้เต็มที่

จากนั้นได้ร่วมพูดคุยกับวิทยากรคนรุ่นเก่าในพื้นที่โครงการพัฒนาออยตุงฯ 3 ท่าน ได้แก่

1. นายชาญชัย จิราพัฒน์กร
2. นายวิจิต วิเศษทรัพย์เกษม
3. นางมยุรา สิลาวงศกรกุล

จ.ส.อ.สุรศักดิ์ เอกจิตร ผบ.ม.หมวดทหารม้าที่ 2 ชี้จุด
พิกัดเขตพื้นที่ชายแดนไทย – เมียนมาร์แก่คณะ

ร่วมพูดคุยกับคนรุ่นเก่าในพื้นที่โครงการพัฒนาออยตุงฯ
ณ ศาลาพลับพลา ฐานทหารออยช้างมูบ

ประเด็นคำถาม – คำตอบที่สนใจ

ที่	คำถาม	คำตอบ
1	ก่อนเข้าร่วมโครงการพัฒนาออยตุงฯ คุณภาพชีวิตเป็นอย่างไร	วิจิต : ปลูกข้าวโพด ปลูกฝิ่น เลี้ยงหมู ชาญชัย : ชีวิตอยู่ยากลำบาก เมื่อเจ็บป่วยต้องแบกคนป่วยไปรักษาข้างล่าง เดินเท้าประมาณ 2-3 ชั่วโมง บางวันเดินไปบ้านห้วยไคร้ ก็จะไม่ปล้นชิงทรัพย์ครั้งละ 50 สตางค์ มยุรา : ไม่มีโอกาสเรียนหนังสือ โดยเฉพาะผู้หญิงอายุถูกจำกัดสิทธิมากที่สุด
2	เมื่อโครงการพัฒนาออยตุงฯ เข้ามาแล้ว คุณภาพชีวิตดีขึ้นอย่างไรบ้าง	วิจิต : ตั้งแต่โครงการฯ เข้ามาปัญหาไฟป่าในพื้นที่ก็ไม่เกิดขึ้นอีก คนบนดอยสื่อสารด้วยภาษาไทยกันมากขึ้นที่สำคัญคือมีรายได้ที่

		แน่นอน เช่น ปลุกกาแฟ ก็ช่วยลดปัญหาการตัดไม้ทำลายป่า คนมีงานทำ
3	อัตราการเสียชีวิตในรุ่นพ่อแม่ของแต่ละท่านเป็นอย่างไร	ชาญชัย : คนสมัยก่อนอายุเฉลี่ย 80 – 90 ปี แต่ปัจจุบันคนแก่อายุสั้น 80 ก็เสียชีวิตแล้ว
4	หากเปรียบเทียบประชากรในหมู่บ้านระหว่างอดีตกับปัจจุบันมีจำนวนลดลงหรือเพิ่มขึ้น	มยุรา : ประชากรเพิ่มขึ้นมาก โดยเฉพาะผู้หญิง และคนต่างชนเผ่าหรือต่างจังหวัดก็แต่งงานเข้ามาด้วย
5	ในบริเวณหมู่บ้านมีโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาหรือไม่	วิสิทธิ์อร : ในพื้นที่บนดอยตุง มีโรงเรียนรวม 8 โรงเรียน มีระดับมัธยมศึกษาเพียงโรงเรียนเดียว
6	ปัจจุบันสถานะของผู้หญิงชนเผ่าเปลี่ยนแปลงจากเดิมอย่างไร	มยุรา : มีบทบาททางสังคมมากขึ้น ได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน เป็นอาสาพัฒนาดอยตุง สมาชิก อบต. และอีกหลายๆ ด้าน

จากนั้นเดินทางไปชมหอแห่งแรงบันดาลใจ

นางสาวอรุณี ผู้จัดการภาควิชาสัมพันธ์ นำชมหอแห่งแรงบันดาลใจ

วันที่ 19 กรกฎาคม 2562

ช่วงเช้า

นายสุพิษ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเขาแห่งพัฒนา และคุณหญิงพวงร้อย ที่ปรึกษาฝ่ายพัฒนาการศึกษา ร่วมพูดคุยและนำชมเรื่องการเรียนการสอนแบบมอนเตสซอรี

นายสุพิษ ชัยมงคล กล่าวว่า เป็นเวลากว่า 14 ปีแล้วที่โรงเรียนเขาแห่งพัฒนาและมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ ร่วมกันพัฒนาการศึกษาในพื้นที่ โดยนำหลักสูตรมอนเตสซอรีมาปรับใช้กับนักเรียน ซึ่งหลักสูตรดังกล่าวช่วยให้การเรียนรู้และพฤติกรรมของนักเรียนดีขึ้น

โดยในปีการศึกษา 2561 ที่ผ่านมานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลสอบ O-Net ผ่านเกณฑ์ทุกรายวิชา โดยเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษ มีคะแนนสูงสุดอยู่ในลำดับที่ 4 ของจังหวัดเชียงราย

ที่บ้านทางผู้ปกครองก็สะท้อนว่าบุตรหลานช่วยเหลือตนเองได้มากขึ้น เช่น เด็กเล็กใส่เสื้อผ้า ติดกระดุมเองได้ รับประทานอาหารเองได้ ส่วนเด็กโต ช่วยเก็บกวาด ทำความสะอาดบ้าน ช่วยงานผู้ปกครองตามความสามารถในวันหยุด ตลอดจนมีกิริยามารยาทดีขึ้นเมื่อมาเรียนโรงเรียนเรา

สำหรับนักเรียนที่ย้ายมาใหม่ หลายคนยังขาดทักษะการอ่าน การเขียนภาษาไทย ทางโรงเรียนมีนโยบายให้ครูประจำชั้นนัดสอนนอกเวลา เช่น ช่วงพักกลางวัน และหลังเลิกเรียน ซึ่งจะใช้เวลาประมาณครึ่งเทอม สังเกตว่านักเรียนมีพัฒนาการดีขึ้น และสามารถเรียนเท่าทันเพื่อนร่วมชั้น

คุณหญิงพวงร้อย ดิศกุล ณ อยู่ธยา ที่ปรึกษาฝ่ายการศึกษา กล่าวว่าภูมิใจในผู้อำนวยการท่านนี้อย่างยิ่ง เห็นถึงความตั้งใจจริงในการพัฒนาโรงเรียนตั้งแต่เริ่มเข้ามาพัฒนาการศึกษา จนถึงปัจจุบัน ผอ.สุพิษได้มาช่วยมูลนิธิฯ ในการขยายผลการศึกษาของโรงเรียนอื่นๆ พื้นที่อำเภอแม่ฟ้าหลวง และโรงเรียนพื้นที่โครงการร้อยใจรักษ์ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงใหม่

นายวาทย์ ผู้จัดการฝ่ายไร่แมคคาเดเมีย อธิบายความเป็นมาของบริษัท นวดี จำกัด

นายสุรศักดิ์ หัวหน้าโรงงานแปรรูปแมคคาเดเมีย นำชมตัวอย่างผลิตภัณฑ์จากแมคคาเดเมีย

นายหลวง หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมกาแฟ อธิบายการทำงานส่งเสริมกาแฟและการบริหารจัดการกาแฟโดยตุง

ประเด็นคำถาม – คำตอบที่สนใจ

ที่	คำถาม	คำตอบ
1	อายุเฉลี่ยของต้นกาแฟกี่ปี	- กาแฟมีอายุเฉลี่ยประมาณ 80 ปี
2	กาแฟจะให้ผลผลิตปีที่เท่าไร	- ปีที่ 3 ปริมาณผลผลิตขึ้นอยู่กับการดูแล - ปีที่ 15 ผลผลิตจะค่อยๆ ลดลง
3	การดูแลต้นกาแฟแต่ละช่วงอายุ มีข้อแตกต่างกันอย่างไร	- แบ่งอายุต้นกาแฟเป็น 3 ประเภท 1) ช่วงปีที่ 1 – 3 เน้นการเจริญเติบโต ความสมบูรณ์ของลำต้น เพื่อให้ผลผลิตสูง

		2) ช่วงปีที่ 4 – 8 เน้นการตัดแต่งกิ่ง กลุ่มโคน กำจัดแมลงศัตรูพืช ใส่ปุ๋ยบำรุงต้น 3) ช่วงปีที่ 9 ปีขึ้นไปสังเกตลำต้นและปริมาณ ผลผลิตต่อต้น ทำสาวให้ต้นใหม่ขึ้น ช่วยเพิ่ม ผลผลิต และปลูกต้นใหม่เสริมในแปลง
4	มีจุดรับซื้อกาแฟก๊จุด ที่ไหนบ้าง	- มีจุดรับซื้อ 44 จุด - การแบ่งจุดรับซื้อพิจารณาจากพื้นที่ปลูก อยู่ ใกล้ถนนหลัก เดินทางสะดวกและเข้าถึงง่าย

น.ส.วิสิษฐ์อร กล่าวถึงความเป็นมาของโรงงานทอผ้า และนำชมกระบวนการทอผ้า

น.ส.เสาร์ จันท.โรงงานกระดาษสา นำชมขั้นตอนการซ้อสนาแบบญี่ปุ่น และการเพิ่มมูลค่ากระดาษสา

ช่วงบ่าย

น.ส.ค่านวล เจ้าหน้าที่โรงงานควัวกาแฟ อธิบายขั้นตอนการแปรรูปกาแฟ จากกระบวนการสีเปลือกตากแห้ง การควักรูปแบบต่างๆ ไปสู่การบรรจุลงบรรจุภัณฑ์ และนำชมการผลิตกาแฟ

ประเด็นคำถาม – คำตอบที่สนใจ

ที่	คำถาม	คำตอบ
1	ระดับการควัวกาแฟมีผลต่อรสชาติอย่างไร	- ควัวอ่อน รสชาติกาแฟจะเปรี้ยว - ควัวเข้ม รสชาติกาแฟจะขม
2	กาแฟกะลามืออายุการเก็บนานเท่าไร	- กาแฟกะลาเก็บไว้ปีต่อปี ตามออเดอร์ - สารกาแฟ เก็บได้สูงสุด 2 ปี

น.ส.ทิพวรรณ เจ้าหน้าที่ฝ่ายขึ้นรูปเซรามิก นำชมกระบวนการขึ้นรูป การชุบสี การเคลือบ การเผา และการตรวจสอบคุณภาพสินค้า

ประเด็นคำถาม – คำตอบที่สนใจ

ที่	คำถาม	คำตอบ
1	งานแต่ละใบใช้เวลาในการผลิตให้เสร็จสมบูรณ์นานเท่าไร	รูปแบบของชิ้นงานมี 2 ลักษณะ คือ - กลุ่มงานกะละมะ 1 วัน - กลุ่มงานทั่วไปครึ่งวัน

จากนั้นศึกษาดูงานด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การบำบัดน้ำเสียจากโรงงานต่างๆ โดยใช้หลักการธรรมชาติช่วยธรรมชาติ (พืชบำบัดน้ำเสีย) การออกแบบอาคารสำนักงานจากวัสดุเหลือใช้และการใช้ประโยชน์จากพลังงานธรรมชาติ การคัดแยกขยะ

นายพงษ์พัฒน์ เนาว์ชมภู เจ้าหน้าที่สิ่งแวดล้อมนำชมบ่อบำบัดน้ำเสีย และการจัดการขยะ

และร่วมพูดคุยกับวิทยากรกลุ่มผู้นำชุมชน ได้แก่

- 1) นายวีรชิต วรรณชิตกุล นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ฟ้าหลวง
- 2) นายประเสริฐ คำลือ รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ฟ้าหลวง

กลุ่มเยาวชนรุ่นใหม่ ได้แก่

- 1) นางสาวอรัญญา อภิเสถียรพงศ์ นักวิเคราะห์และจัดการองค์ความรู้
- 2) นางสาววิภาวดี พิมลรัตนกุล เจ้าหน้าที่เผยแพร่องค์ความรู้
- 3) นายปฐวิภาณ ไช่เย เจ้าหน้าที่เผยแพร่องค์ความรู้

ประเด็นคำถาม – คำตอบที่สนใจ

ที่	คำถาม	คำตอบ
1	บทบาทของผู้นำชุมชนเป็นอย่างไรบ้าง	นายวีรชิต : - ไม่ฝักใฝ่ทางการเมือง - ทำงานโดยให้ประชาชนเป็นศูนย์กลาง - ปฏิบัติงานตามกรอบระเบียบของงบประมาณ - มีการบริหารงบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน
2	ผู้นำในความเห็นของท่านเป็นอย่างไร	นายวีรชิต : - รับผิดชอบทุกอย่างแก่ชุมชน รักษา กฎระเบียบของชุมชน ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างแก่ประชาชน - แก้ปัญหาให้ชุมชนอย่างต่อเนื่อง
3	อีก 10 ปีข้างหน้าอยากให้โครงการพัฒนาตอยตุงฯ ช่วยแก้ปัญหาเรื่องใด	นายประเสริฐ : - ส่งเสริมเยาวชนให้มีส่วนร่วมร่วมกับชุมชนมากขึ้น เพื่อสร้างจิตสำนึกรักถิ่นฐานบ้านเกิด - ส่งเสริมการศึกษาให้ดียิ่งๆ ขึ้นไป
4	หากมีหน่วยงานอื่นที่ขาดองค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานชุมชน นายกฯ มีวิธีแนะนำอย่างไร	นายวีรชิต : - หัวใจของการบริหารงานชุมชนคือ นายก สมาชิก อบต. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และคนในชุมชน เข้าใจแนวทางการพัฒนาตรงกัน มีความเสียสละซึ่งกันและกัน - คณะกรรมการบริหารงานรู้จักวางแผนงานตามความเร่งด่วนของปัญหาให้ชัดเจนและให้ความช่วยเหลืออย่างมีนัยทั่วทั้งที่
5	เยาวชนที่เรียนในระดับปริญญากับคนที่เรียนน้อย มีความแตกต่างกันอย่างไร	นายวีรชิต : - ด้านการประกอบอาชีพ คือคนที่จบปริญญาส่วนใหญ่จะไปทำงานต่างจังหวัด และคนที่เรียนน้อย บางคนก็ไปทำงานต่างประเทศและช่วยงานอยู่ที่บ้าน

6	คุณวิภาวดีมองอนาคตของตนไว้อย่างไร	น.ส.วิภาวดี : - อยากมีธุรกิจด้านอาหาร โดยเน้นการนำวัตถุดิบของดอยตุงมาประยุกต์ในเมนู และเป็นธุรกิจของครอบครัวด้วย
7	น้องๆ เข้าใจการพัฒนาอย่างยั่งยืนอย่างไร	นายปฏิภาณ : - มีปัจจัยพื้นฐานที่ยั่งยืน เช่น น้ำ ถนน อาชีพรองรับกับจำนวนคนในพื้นที่ มีรายได้มั่นคง - การสร้างรากฐานด้านอาหารที่มั่นคง น.ส.อรัญญา : - คำว่ายั่งยืนไม่ได้วัดจากรายได้อย่างเดียว แต่คนบนดอยตุงมีความยั่งยืนมานานแล้ว คนส่วนใหญ่คิดว่ามีเงินมากคือยั่งยืน ส่วนตัวไม่ได้คิดเช่นนั้น - ความไม่ยั่งยืนคือมีโรคภัยไข้เจ็บใหม่ๆ เข้ามา - ความยั่งยืนคือการอยู่ได้ของคนในชุมชนอย่างมีความสุข
8	ในด้านสาธารณสุขบนดอยตุงถือว่ารองรับความยั่งยืนหรือยัง	นายวีรชิต : - ต้องการให้สาธารณสุขตำบลเข้าไปตรวจสุขภาพประจำปี หรือให้ความรู้ด้านสุขภาพแก่ชาวบ้านที่อยู่ห่างไกลมากกว่านี้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการบริโภค การปฐมพยาบาลเบื้องต้น ซึ่งปัจจุบันพบประชากรบนดอยตุงเป็นโรคเบาหวาน โรคอ้วน เพิ่มขึ้น นายประเสริฐ : - ตอนนี้ตนเริ่มออกกำลังกายมากขึ้น และเป็นตัวอย่างแก่คนในชุมชน
9	หากมีอำนาจอยากจะสั่งการเรื่องอะไร และคิดว่าสิ่งนั้นเป็นความยั่งยืน	นายปฏิภาณ : - มอบการศึกษาที่ดีแก่เยาวชนบนพื้นที่ดอยตุงอย่างทั่วถึง - อยากให้เยาวชนบนดอยตุงเรียนจบ แล้วมาช่วยกันพัฒนาพื้นที่ ส่วนตัวคิดว่าการศึกษาเป็นสิ่งที่ยั่งยืน

		น.ส.วิภาวดี : - อยากส่งเสริมด้านวัฒนธรรม คนรุ่นใหม่ไม่ลืมหักเหง้าชนเผ่าของตน ปัจจุบันเริ่มเลือนหายไปและรับวัฒนธรรมใหม่ๆ เข้ามามากขึ้น
10	ภาพรวมของ 29 หมู่บ้านบนดอยตุง ปัจจุบันถือว่ายั่งยืนหรือยัง หากยังเพราะอะไร	น.ส.วิภาวดี : - คิดว่ายังไม่ยั่งยืน เพราะบางชุมชนผู้นำไม่สนับสนุน ไม่ชี้แนะคนในชุมชนให้มองการพัฒนาไปทิศทางเดียวกัน น.ส.อรัญญา : - ครอบครัวยุคใหม่พื้นฐานในการขัดเกลา ปลูกฝังบุตรหลานให้เป็นคนดี ปัจจุบันบางครอบครัวยังขาดปัจจัยนี้ - ดีใจที่มีผู้นำที่ดี (นายก อบต.) เข้าใจปัญหาของชุมชน และแก้ไขได้ทันทั่วทั้ง นายประเสริฐ : - ความยั่งยืนคือการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง การได้รับโอกาสและใช้โอกาสอย่างเต็มที่เพื่อทำให้ชุมชนพัฒนาและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข - ทุกคนต้องไม่เป็นน้ำเต็มแก้ว ทำงานอย่างเป็นกลาง และถ่ายทอดให้คนในชุมชนเข้าใจ นายวีรชิต : - อดีตเคยเป็นอาสาพัฒนาดอยตุง นำความรู้ที่ได้มาปรับใช้ในการทำงาน มองภาพรวมของปัญหา และแก้ไขอย่างเป็นขั้นเป็นตอน - นโยบายของ อบต. อนาคตจะมุ่งเน้นการส่งเสริมด้านการศึกษาร่วมกับโครงการฯ
11	ปัญหาเสพติดบนดอยตุงในอดีต (รุ่นพ่อแม่) กับปัจจุบัน เหมือนหรือต่างกันอย่างไร	นายประเสริฐ : - พ่อตนเป็นคนส่งอาวุธให้กองกำลัง ตอนนั้นตนอายุ 4-5 ขวบ พ่อได้ค่าจ้างครั้งละ 1,000 บาท พ่อเคยบอกว่าไม่อยากทำ แต่ที่ทำเพื่อความอยู่รอด เห็นการค้าขายเฮโรอีน ขายฝิ่น

	ในชุมชนอยู่บ่อยๆ ปัจจุบันยาเสพติดที่แพร่หลายคือยาบ้า คนในชุมชนหลายคนติดยา โดนจับเมื่อพ้นโทษออกมาาก็กลับไปติดอีก เพื่อนบ้านมีคนหนึ่งติดยาบ้า บังคับให้แม่ขายทรัพย์สินข้าวของเพื่อนำเงินไปซื้อยามาเสพ พอแม่ไม่มีให้ ก็จะไปขอเงินเพื่อนบ้าน ขณะนี้อยู่ระหว่างการเข้าร่วมโครงการอาสาทำดี รุ่นที่ 4 ม.ร.ว.ดิศนัดดา : - ปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่โครงการพัฒนาอดอยตุงฯ ในอดีตคือ “คนขาดโอกาส” และสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณฯ ทรงเป็นผู้นำให้โอกาสนั้นแก่คนบนอดอยตุง - สิ่งที่คุณแม่ฟ้าหลวงฯ ทำคือสร้างคนและสร้างให้ดีกว่าเดิม
--	---

สรุปประเด็นที่น่าสนใจจากกิจกรรมร่วมพูดคุยกับกลุ่มผู้นำชุมชนและกลุ่มคนรุ่นใหม่ ดังนี้

1. Dr. Bernadette Ramirez กล่าวว่า ความยั่งยืนไม่มีเครื่องมือตรวจวัดได้ แต่สิ่งที่ได้เห็นจากทุกท่านที่มาร่วมพูดคุย สรุปได้ดังนี้

- 1.1 ทุกคนต่างมีเป้าหมายในชีวิตที่ชัดเจน มีความพร้อมที่จะไปถึงเป้าหมายของตน
- 1.2 ชุมชนมีโครงสร้างทางสังคมที่มั่นคง ผู้นำเข้มแข็ง มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเสียสละ
- 1.3 มีอัตลักษณ์ของชุมชน เป็นสิ่งที่ชุมชนร่วมกันรักษาให้คงไว้จนถึงปัจจุบัน
- 1.4 รู้สึกเหมือนได้รับการเสริมแรงและมีพลังที่จะลุกขึ้นมาทำอะไรสักอย่าง
- 1.5 เห็นการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษาที่ดีมาก
- 1.6 ทุกคนมีความภาคภูมิใจในเรื่องราวของตน ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีพื้นฐานมาจากความสามัคคีที่ดี
- 1.7 แม้ว่าเราจะประสบความสำเร็จในด้านต่างๆ แต่คนในชุมชนก็ควรจะร่วมกันพัฒนาต่อไปให้ทัดเทียมกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสมัยใหม่
- 1.8 คนรุ่นใหม่มีประสบการณ์ทั้งด้านดี และไม่ดี ซึ่งสามารถเป็นพี่เลี้ยงแก่คนรุ่นใหม่ได้
- 1.9 ทุกคนที่อดอยตุงให้ความสำคัญและความสำคัญต่อสิ่งแวดล้อม เป็นเรื่องที่ดีและสำคัญมาก
- 1.10 เห็นความเชื่อมโยงของปัจจัยต่างๆ ในตัวของทุกท่าน สิ่งเหล่านี้อาจจะบอกได้ว่าเป็นความยั่งยืนของคนบนอดอยตุง

2. **Professor Bruce** กล่าวว่า ในบางครั้งการศึกษาที่ดี ก็อาจจะเทียบไม่ได้กับภูมิปัญญาดั้งเดิม ที่เนืยวลลาดได้ จะเห็นได้ว่าบางคนจบ ป.4 ก็สามารถประสบความสำเร็จได้มากกว่า

3. **ดร.นายแพทย์ ภูติท สุรประเด็น**สำคัญดังนี้

3.1 มีหลายเรื่องที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals–SDGs) แม้จะไม่ครบถ้วนทั้ง 17 ข้อ แต่ที่เห็นได้ชัดเจนคือแนวทางแก้ปัญหาความยากจน ความหิวโหย ความไม่เท่าเทียม สร้างความเท่าเทียมทางเพศในสังคมของชุมชน

3.2 สิ่งที่คนบนดอยดูได้เหมือนกันคือโอกาสจากสมเด็จย่า

3.3 ทุกคนได้ปฏิบัติตามศาสตร์พระราชา

4. **ม.ร.ว.ดิศนัดดา** กล่าวถึงคณะผู้บริหารระดับสูง มหาวิทยาลัยมหิดลว่า อาจารย์เป็นผู้สอนหนังสือ มุ่งเน้นหลักทฤษฎี แต่เรา (มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ) มุ่งไปเรื่องคน ทำงานไม่เบียดเบียนผู้อื่นและตนเอง วันนี้ที่ชวนมหาวิทยาลัยมหิดลมาดูงานที่โครงการพัฒนาดอยตุงฯ เปรียบเสมือนพาเจ้าบ่าวมาดูตัว เจ้าสาว เห็นแล้วถูกใจหรือไม่ อยากหมั้นหมาย ชอบพอกันหรือไม่ ก็ขึ้นอยู่กับเจ้าสาว บางเรื่องมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ ยังขาดความรู้เชิงวิชาการ จึงอยากให้ผู้ที่รู้จริงมารับทราบสิ่งที่เราทำ เป็นวิทยากรแก่เรา หลักการเรื่องเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เราทำงานมา 30 กว่าปี เราไม่เคยทิ้งใครไว้ข้างหลัง ในโครงการฯ มี 29 หมู่บ้าน ในจำนวนนี้มี 13 หมู่บ้านที่ยังไปไม่ถึงเป้าหมายเพราะยังมีการล่าเสียดยาเสพติดอยู่ ครั้งนี้ท่านมาเห็นด้านที่ดี ในอีกด้านที่ไม่ดีก็ยังมีอยู่ ซึ่งจะได้เห็นในวันถัดไป

บรรยากาศการร่วมพูดคุยระหว่างวิทยากรและคณะผู้บริหารระดับสูง ม.มหิดล

วันที่ 20 กรกฎาคม 2562

ช่วงเช้า

นายณรงค์ อธิบายกระบวนการอาสาทำดี ล้างบ้าน
ล้างใจ

นายแพทย์ชัยเนตร เชื้อนเพชร ผอ.โรงพยาบาล
อำเภอแม่ฟ้าหลวง ร่วมพบปะคณะ

ชมวีดิทัศน์นำเสนอโครงการร้อยใจรักษ์

นายณรงค์ อภิชัย ประธานสายปฏิบัติการ
พัฒนา บรรยายสรุปปัญหาเสียดิต ปัญหา
กลุ่มอิทธิพลในพื้นที่โครงการร้อยใจรักษ์

นายจำเริญ ยุติธรรมสกุล ที่ปรึกษา
สถาบันปิดทองหลังพระฯ อธิบายบทบาท
ของสถาบันปิดทองหลังพระฯ ร่วมกับ
โครงการร้อยใจรักษ์

บรรยายการศึกษาดูงานในแปลงสาธิต 75 ไร่ 3 จุด : ระบบน้ำ ปศุสัตว์และพืชระยะยาว

ช่วงบ่าย

ร่วมพูดคุยกับกลุ่มผู้ที่เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและผู้ที่เคยเข้าร่วมโครงการอาสาทำดี รุ่นที่ 1

- 1) นายมานิตย์ กลิ่นเกษร อาสาทำดี รุ่นที่ 1
- 2) นายสงกรานต์ แสนจันทร์ อดีตผู้ค้ายาเสพติด
- 3) นางรัชนี เมืองมูล อดีตเคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติด
- 4) นางวิภา แสนจัน อดีตผู้ค้ายาเสพติด
- 5) นางกัลยา เล่าหมี อดีตผู้เสพยาเสพติด

ประเด็นคำถาม – คำตอบที่น่าสนใจ

ที่	คำถาม	คำตอบ
1	ก่อนโครงการฯ เข้ามากับเมื่อโครงการฯ เข้ามาแล้ว มีความแตกต่างกันอย่างไร	นายสงกรานต์ : - เมื่อก่อนมีเงินมากมายจากการค้ายาเสพติด รายได้ต่อเดือนประมาณ 10 ล้านบาท พอได้เงินมาก็ไม่ได้ใช้ ต้องนำไปฝังตามท่อน้ำหลังบ้าน เพราะกลัวตำรวจมาตรวจค้น นางรัชนี : - ปัจจุบันตนทำงานในแปลงเพาะของโครงการฯ กว่าจะได้เงิน 300 บาท ขุดดินมือแตก แต่เราสุขใจ รู้สึกปลอดภัยกว่าเมื่อก่อน ม.ร.ว.ดิศนัดดา : - ช่วงแรกที่โครงการร้อยใจรักษ์เข้ามา มีกลุ่มค้ายากลุ่มใหญ่ทั้งหมด 27 กลุ่ม ซึ่งครั้งที่สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภาฯ เสด็จมาที่โครงการฯ มิได้ตรัสถึงปัญหาเสพติดในพื้นที่เลย แต่ทรงถามถึงปัญหาของชาวบ้านว่ามีอะไร ทรงห่วงใย และช่วงท้ายทรงตรัสว่าอยากเห็นรอยยิ้มเสียงหัวเราะ เราไม่อยากไปเจอคนที่ศาล - สิ่งที่ทำในโครงการฯ นี้ทั้งหมด เราต้องไม่เป็นหนี้ใคร ไม่สร้างภาระให้ชาวบ้าน

2	หากอนาคตโครงการฯ ไม่อยู่ และมีคนมาติดต่อให้ขายยาเสพติด คิดว่าจะกลับไปทำอีกหรือไม่	นายสงกรานต์ : - ตั้งใจและสัญญากับตัวเองว่าจะไม่กลับไปทำอีกแน่นอน อีกอย่างคือมีลูกเป็นกำลังใจ นางวิภา : - ไม่กลับไปยุ่งเกี่ยวอีกแล้ว เพราะกลัวและเป็นห่วงลูก หากตนเองโดนจับ ใครจะดูแลลูก
3	มีการวางแผนอนาคตลูกหลานไว้อย่างไร	นางวิภา : - มีลูกสาว 2 คน คนโต 10 ขวบ คนเล็ก 4 ขวบ เราก็สอนลูกว่ายาเสพติดเป็นสิ่งไม่ดี ทำแล้วจะติดคุก ซึ่งลูกเข้าใจว่าเป็นเรื่องที่ผิด
4	คนที่เคยค้ายาเสพติดใช้เวลานานไหมกว่าจะเลิกได้	นางรัชณี : - ก็ไม่นาน เพียงแค่ในอดีตเคยมีเงินใช้ตลอด แล้วกลายเป็นไม่มี ส่วนปัจจุบันต้องทำงานถึงจะได้เงิน
5	ช่วงแรกที่คุณคิดว่าจะเลิกค้ายาเสพติด มีคนมาคุกคาม ช่มชู้บ้างหรือไม่	นางวิภา : - ไม่มี เพราะกลุ่มผู้ค้าไม่ยุ่งเกี่ยวกันอยู่แล้ว เว้นเสียว่าจะขัดแย้งผลประโยชน์ซึ่งกันเท่านั้น
6	การที่ทุกท่านเข้าร่วมโครงการร้อยใจรักษ์ ในส่วนของกลุ่มผู้ค้ายาเสพติดที่รู้จักกัน เขามีความหวาดระแวงว่าเราจะนำเรื่องแจ้งส่วนราชการหรือไม่	นายสงกรานต์ : - ปกติกลุ่มผู้ค้ายาเสพติดจะค้าแยกกันอยู่แล้ว จะไม่ทราบข้อมูลซึ่งกันและกัน แต่มักจะถูกกลุ่มผู้มีอิทธิพลคุกคาม หากเขาทราบว่าเรามียาเสพติดเยอะ
7	กัลยาทำอะไรถึงเลิกยาได้	นางกัลยา : - คิดถึงลูก ทำเพื่อลูก พอเลิกยาได้ ก็มีงานทำที่โครงการร้อยใจรักษ์
8	ช่วงที่เสพยาคุณกัลยาทำอาชีพอะไร	นางกัลยา : - รับจ้างทั่วไปในหมู่บ้าน
9	มานิตย์ถ้าไม่ได้เสพยา มีอาการอาละวาดหรือไม่	นายมานิตย์ : - เสพยาบ้างจะไม่อาละวาด นอนพัก 2-3 วัน อาการอยากยาจะค่อยๆ หายไป ไม่เหมือนเสพเฮโรอีน ที่มีฤทธิ์กดประสาท เวลาเสพจะ

		รู้สึกเฟลิตเฟลีน ถ้าไม่ได้เสพจะหงุดหงุด โมโหรุนแรง
10	มานิตย์เคยลองเสพเฮโรอินบ้างไหม	นายมานิตย์ : - เคยลอง 2 ครั้ง จากนั้นก็เลิก เพราะราคาแพง หาซื้อในพื้นที่ยาก
11	นอกจากปัญหาเสพติดแล้ว มีปัญหาใดที่ ปัจจุบันยังพบในพื้นที่โครงการร้อยใจรักษ์	ม.ร.ว.ดิศนัดดา : - การครอบครองอาวุธปืน ส่วนใหญ่จะมี ใบอนุญาตถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งใบอนุญาต ได้มาก่อนที่โครงการฯ เข้ามา เพราะมี หน่วยงานราชการเอื้อประโยชน์ให้ชาวบ้าน นายสงกรานต์ : - อาวุธปืนที่ชาวบ้านครอบครองอยู่เพื่อใช้ ป้องกันตัวเองจากการปะทะ การตรวจค้นจาก เจ้าหน้าที่ตำรวจ และเพื่อแสดงอิทธิพลใน หมู่บ้าน นอกจากนี้ช่วงเทศกาลสำคัญบ้านแต่ ละหลังจะยิงปืนขึ้นฟ้า ใครยิงได้เยอะ คนนั้นมี อำนาจใหญ่โต
12	สงกรานต์เริ่มต้นการค้ายาเสพติดได้อย่างไร	นายสงกรานต์ : - ใน ปี พ .ศ . 2538 – 2539 ต น ขั บ รถจักรยานยนต์รับจ้าง ครั้งหนึ่งมีคนขับรถมา เทียบและบอกว่ามาจากจังหวัดระนอง ต้องการเฮโรอิน 1 กิโลกรัม และให้เงินมา 150,000 บาท โดยให้ค่าจ้างขนยา 10,000 บาท ตนก็เห็นว่าทำแล้วได้เงินจริง ก็เลิกขับ รถจักรยานยนต์รับจ้าง แล้วหันมาค้ายาเสพ ติดเต็มตัว
13	ม.ร.ว.ดิศนัดดา ถามว่าเล่าต่อกับปลัดอาวุโส (ขณะนั้น) ร่วมกันทุจริตอย่างไรในพื้นที่	นายสงกรานต์ : - ปลอมแปลงใบอนุญาตครอบครองอาวุธปืน
14	ช่วงที่ค้ายาเสพติดเคยมีเงินสดที่บ้านมากที่สุด เท่าไร	นายสงกรานต์ : - ประมาณ 10 ล้านบาท

15	ทำอย่างไรที่ข้าราชการในพื้นที่โครงการร้อยใจรักษ์จะไม่เกี่ยวข้องกับการทุจริต	ร.ต.อ.ประทีป แแบ่งเขียว : - ก่อนหน้านี้ประจำการอยู่จังหวัดน่าน ทราบว่า สภ.แม่ฟ้าหลวง ต้องการกำลังพลที่มีความซื่อสัตย์สุจริต ทำงานช่วยเหลือสังคมอย่างแท้จริง ตนจึงดำเนินเรื่องขอย้ายมาประจำการที่ สภ.แม่ฟ้าหลวง ม.ร.ว.ดิศนัดดา : - เราเปิดทางให้ข้าราชการดีๆ ได้แสดงตน สนับสนุนให้ข้าราชการที่ดีได้เจริญก้าวหน้า
----	--	---

บรรยากาศการร่วมพูดคุยกับผู้ที่เกี่ยวข้องยาเสพติด ณ ศาลาตองตึง

หลังจบกิจกรรมพูดคุย ทางคณะฯ ได้เยี่ยมชมผลิตภัณฑ์และสินค้าจากชาวบ้านในพื้นที่ ณ ตลาดชุมชนโครงการร้อยใจรักษ์ และเดินทางกลับ